

Manus Koritzinsky

00:00:00

Theo Koritzinsky du har vært vitne til å medspiller aktør i denne prosessen hvor mange høyskoler skulle slå sammen til en stor enn i Oslo.

00:00:10

Du har vært i rollen som både lærer ved lærerutdanningene, og du har vært politiker fra femogsytti til treogtretti. Var du på Stortinget 2 perioder og den siste var du formann i kirke og undervisningskomiteen, kan du.

00:00:24

Si litt om.

00:00:25

Hvilke deler av denne prosessen du hadde mest kontakt med i den rollen?

00:00:31

Jeg hadde jo kontakt med flere deler kan nevne kanskje 3 4.

00:00:37

Av dem.

00:00:38

For det første hadde jeg jo nær kontakt med den stortingsmeldingen nummer 37 som kommer nittennittien som handlet om målstyring og heller utdanningssektoren.

00:00:48

Det var en stortingsmelding hvor mellompartiene, altså Senterpartiet, også Folkeparti og sv egentlig sto sammen om en del skeptiske holdninger til den type av veldig sånn hierarkisk.

00:01:00

Rigid målstyring, som vi mente.

00:01:04

Lå i denne stortingsmeldingen da?

00:01:07

I Stortinget, så var det jo Høyre Arbeiderpartiet var den store koalisjonen som svelget hele målstyring tenkningen uten noen som en slags reservasjoner.

00:01:15

Men det er kanskje særlig Senterpartiet sv som markerte at denne omstillingen var for lite opptatt av virksomhetenes innhold verdier de var for orientert mot det viktigste var det som skulle måles kvantifiseres, rangeres og så videre og så videre. Og det er klart det også fikk virkning for neste store sak. Jeg vil nevne nemlig høyskolereformen.

00:01:41

Der var det jo både i selve stortingsmeldingen, men også etter press fra departementet etter hvert nok tenkt at hver hvert fylke, eventuelt flere fylker sammen skulle ha en høyskole, helst i hvert fall færrest mulig, mens ut fra vår tenkning så var det viktig at det var innholdet i utdanningene og et profesjonsrettet innhold særlig innenfor høyskolene.

00:02:11

Som skulle bestemme hvor store institusjonene skulle være og hvilke som eventuelt skulle slås sammen og hvilken som burde nettopp også fortsette å utvikle sin profesjonelle egenart, for eksempel som lærerskole.

00:02:29

Det betyr for eksempel at vi var veldig skeptisk til at for å ta samfunnsfag som jeg jobbet med veldig skeptisk til at den på en høyskole skulle opprette en såkalte fakulteter. Det er altså.

00:02:41

Lærerutdanningens samfunnsfag.

00:02:44

Jeg forvalte skulle akademisert nærmest som på et universitet, slik at man skulle ha egne fag og typen sosialantropologi, statsvitenskap, sosiologi, historie, samfunnsgeografi.

00:02:58

Istedenfor å være med i profesjonsrettet, for den måtte jobbe mye mer med integrert samfunnsfag der. Tema er at typen Midtøsten.

00:03:06

Kjønnsroller, likestilling, krig, frihet, konflikthåndtering.

00:03:10

Middelalder vikingtid de store oppdagelsene erobringene, altså alle de temaene der er jo veldig viktig i samfunnsfag og en trenger både geografi, historie, samfunnskunnskap, kanskje en del religions kunnskap, en del kulturråd, antropologi og så videre og så videre.

00:03:28

Så igjen da, så er det liksom innholdet i fagene som vi mente skulle styre da organiseringen av høyskolene. Det er kanskje de 2 viktigste hvert fall 2 av de viktigste sakene som jeg var.

00:03:43

En av argumentet tippene i diskusjonen om sammenslåing var jo denne e denne stordriftsfordelen man skulle høste ved at flere fag skulle kunne komme sammen II større miljøer og påvirke de enkelte utdanningene profesjonsutdanningene.

00:03:58

Altså stordriftsfordelen er jo åpenbar viktig og å forenkle helt avgjørende hvis en ønsker å styrke et byråkrati.

00:04:08

Ok så det jeg mener det.

00:04:08

Hvis en ønsker å bygge ut en annen situasjon som etter hvert for nesten flere ansatte enn de som jobber med undervisning og faglig forskning og utviklingsarbeid, og derfor mange viser det som har skjedd, altså forholdstallet mellom det såkalte vitenskapelige eller undervisnings og forskningsorientert personale og det administrative personalet har jo blitt forbedret for de mer administrative.

00:04:21

Ja veldig rusten.

00:04:39

Hmmm jobbene.

00:04:41

Og det gjør jo at også de som har vært lærere da for eksempel lærerutdanninga. Det har ikke fått mindre å gjøre, men de har fått altså enda flere studenter, studentgrupper å forholde seg til undervisningsrom mengden for studentene har rast ned.

00:05:00

Altså det jeg jobbet på sagene for eksempel eller sagene lærerskole og jeg hadde en tredje vekt talls enhet, altså den gang kalt halvår.

00:05:08

Kenneth, så hadde vi 6 timer i uka. Vi som er sagt nærvær plikt sammen med studenter og det var flott, ikke sant?

00:05:16

Jeg hadde 2 dager av 6 timer. Jeg kunne rekke flere museer på en dag. Vi kunne komme tilbake igjen til lærerskolen og diskutere og sammenligne evaluere de museene vi kunne gjøre det samme med lærebokforlaget besøk lærebokforlaget som presenterte lærebøkene sine i samfunnsfag, og vi kunne oppsummere mens de siste årene jeg jobbet fast her, så var det altså 2 timer og.

00:05:38

3 kvarter.

00:05:41

Og det er ganske mye.

00:05:42

Mindre enn.

00:05:42

Det bør høres for meg ut som om du ikke er styrt fornøyd med alle de tingene som har skjedd.

00:05:43

6 hjelmer på en dag.

00:05:47

I denne store utviklingen framover.

00:05:47

Det er mye jeg er fornøyd med også, men men altså det der med de store enhetenes velsignelser. Det har jeg alltid vært veldig skeptisk til.

00:05:57

For meg er det ikke noe av seg selv å være stor. Er ikke noe i seg selv å være liten. Så altså hverken bygges beautiful eller små lys beutifull faller jeg for igjen. Altså det må være avhengig av i hvilken grad antall institusjoner størrelsen på institusjonene, organiseringsmodeller hvilken grad.

00:06:07

OK.

00:06:15

Alt dette kan sannsynliggjøre at vi får en et bedre, mer dynamisk.

00:06:22

Mm opplærings.

00:06:24

Tilbud i denne serien av portrettintervjuer i historieprosjektet på høyskolen. Så har vi hørt at denne diskusjonen om denne sammenslåingen også ble en lokaliseringsdebatt.

00:06:37

Vi, det var jo enighet i høgskolestyret, blant annet om at det skulle være en høyskole i region Oslo Akershus. Og så ble det 2.

00:06:44

Fra ditt ståsted som politiker hva var det som skjedde på kammerset eller annet sted der?

00:06:49

Det skjedde jo mye, altså. Presset fra departementet var ganske entydig fra både politiske og faglige ledelse. Man ønsket ingen høyskole forslaget hus. Det samme ønsket jo også det regionale høgskolestyret.

00:07:03

Det som er viktig for meg var at institusjonene selv måtte ha et avgjørende ord med i laget.

00:07:10

Og det gjorde jeg da at jeg reiste en interpellasjon i Stortinget.

00:07:16

Høyskole strukturen i Oslo og Akershus, men det hadde også generell gyldighet fordi som kravet om få store institusjoner. Det kommer jo rundt hele Norge gjennom omreisende.

00:07:29

Påvirker det.

00:07:32

Fra fra departementet.

00:07:35

Og i den interpellasjonsdebatten, så tror jeg nok kanskje Gudmund hernes ble noe presset til å måtte si at det får være opp til institusjonen i Oslo og Akershus.

00:07:46

Vi skal ikke liksom legge en absolutt føring fra departementets side og den informasjons debatten tror jeg var ganske avgjørende for at det ble den gangen en høyskole i Oslo og en høyskole i Akershus.

00:08:00

Dette hadde jo også litt mer tempoet i hele prosessen å gjøre, ikke sant? Altså, dette var jo en tid.

00:08:05

Det begynte jo tidlig på 90 tallet. En tid med veldig mye sentralisering av makt til departementets politiske og faglige ledelse under Gudmund hernes.

00:08:19

Én ting var målstyringen, ikke sant? Veldig hierarkisk tenkt som det dukt disk tenkte liksom nedover som en slags kommando system for alt liksom skulle oversettes og nedsettes av konkretiseres ut fra såkalte overordnede mål.

00:08:35

Og for det andre, så var det jo også da en nedlegging, ikke sant? Av de sakkyndige rådene og nedlegging av grunnskoleområdet rådet for videregående opplæring etter hvert nedlegging av også lærerutdanning området, mens de funksjonene disse sakkyndige rådene hadde hatt, ble da altså overlatt eller overtatt.

00:08:55

Røbet av departementets politiske ledelse.

00:08:59

Du har jo vært en meget profilert og tydelig sv politiker i alle disse årene, og vi husker vel første.

00:09:06

Mai tog med paroler, som hernes bør fjernes og og den type ting altså du sa at som sv politiker på Stortinget du har vært formann for.

00:09:16

Høringsperioden du hadde æ KPI pustende rett bak deg fra fra tidligere år på universitetet. Det gikk jo varmt for seg på 70 og 80 tallet, og du hadde det store alliansen, Arbeiderpartiet, Høyre og der midt i mellom der, så så drev du politikk rundt utdanning. Hvordan var frontene i praksis? Kan du si noe detaljert?

00:09:39

I hvert fall si.

00:09:39

Og det var jo midt i mellom partiet Høyre og jeg var vel ikke midt i mellom blåkopi og noe annet altså. Ja, det er skjedd generelt.

00:09:44

Nei mellom den alliansen det ja.

00:09:48

Nei da, altså jeg jobbet jo fælt for å få møllerne, og aker gjerne ut av c, og det klarte vi jo endelig i nittensekstini.

00:09:55

For å bevare et, altså en slags som demokratisk, sosialistisk, liberalt, sosialistisk parti. Da jeg hernes må fjernes, så har jeg aldri vært med på ropt da sa jeg til makten, særlig sans for sånne litt lettvinde slagord, men at hernes var problematisk for oss som var opptatt av en likeverdig utdanningspolitikk mer enn en likedann utdanningspolitikk, altså erne som var veldig opptatt av liksom en modell, ikke sant? Store enheter målstyring.

00:10:27

Hmmm. En modell for videregående opplæring. Hvis jeg synes jo at både forskning som erfaringen har vist at da videregående opplæring.

00:10:34

At altså reform 94 var alt for rigid kunnskapsløftet altså blitt altfor rigid. Vi ser det store frafallet, særlig blant menn eller unge gutter fra yrkesfag.

00:10:47

Som et tegn på at det er blitt for rigid. Det er blitt for teoretisk. Det er blitt for lite fleksibelt for lite tilpasset den enkelte elev retorikken er tilpasset opplæring.

00:10:58

Men realiteten er altså i altfor stor grad en ensretting, en form for likedan enhet, og det er noe helt annet enn en likeverdig utdanning som er tilpasset interesser evner de mange, mange ulike intelligens, typene, altså kunnskapsfag, forståelses typene som vi som enkeltindivider.

00:11:23

Faktisk har, og der ble høres en motstander til hjelp da han sluttet som statsråd, og det har vært veldig uten at jeg ønsket et regjeringsskifte.

00:11:35

Men det hjalp veldig da Jon Lilletun fra Kristelig Folkeparti ble utdanningsminister fordi han var jeg blitt vant til å jobbe nært sammen med, og det var mange likhetstrekk mellom SVs utdanningspolitikk og mellompartiene faktisk. Og Jon og hans statssekretær.

00:11:51

Helgesen de lagde en stortingsmelding om utdanningssektoren generelt men ikke minst altså om verdier og mål og evaluering knyttet til utdanningssektoren og de kalte sin stortingsmelding for mot rikere mål.

00:12:07

Og det betød ikke at hele utdanningssektoren, inkludert høyskole universitet, første skulle være opptatt av at Norge skulle bli rikere, altså økt BNP, altså kunnskapskapital, ikke sant? Men det betyr jo altså at en større grad skulle.

00:12:20

Ha verdier for utdanningspolitikken også på høyskole og universitetene som var opptatt av.

00:12:28

Ja de dannelsesidealene, som for eksempel ligger i den generelle læreplanen, ikke sant? Vekt på allmenndanning, vekt på det skapende mennesket vekt på miljøet bevissthet vekt på alle disse verdiene som alle retorikk snakker.

00:12:46

Men, som praksis ofte er undergravd.

00:12:48

Du kom fra lærerutdanninga og til Stortinget, og der hadde du jo virkelig mulighet til å ha innflytelse over utdanningspolitikken gjennom din rolle som leder i utdanningskomiteen fikk du mange bestillinger og henvendelser fra fra ifra profesjonen og fra skolesiden her.

00:13:04

Ja heldigvis det.

00:13:05

Viktig viktig del det er det å være folkevalgt politiker. Det er å.

00:13:11

Velge å bruke tid til å lytte til folk betyr ikke.

00:13:15

Roar henvendte de seg til deg noen gang. Hva sier du en røa? Regn og høyskolestyret henvendte de seg.

00:13:15

At man skal.

00:13:20

Til deg offisielt noen gang?

00:13:21

Ja om ikke de henvender seg til meg. Det kan jeg ikke huske, men i hvert fall så hadde vi jo høringsmøter med dem, og vi hadde jo en del felles konferanser og seminarer hvor jeg møtte de som satt der.

00:13:33

Jeg hadde jo også hatt noe kontakt med dem allerede under sagene i tiden, selv om man da navnene på en del av disse regionale styrets aktørene kunne kunne skiftes. Og så var det jo et forsøk på regional samordning også.

00:13:48

Sånn på åttitallet?

00:13:52

Når du ser litt stort fra den første gangen du hørte om sammenslåing av mange høyskoler til en større enn i Oslo og til det du ser i dag nå kan vi justere oss også videre fra fra fireogtretti når sammenslåingen skjedde.

00:14:06

Hva er det som er blitt bra ved dette, og er det noen ting som du mener absolutt burde vært annerledes sånn på fall grepet?

00:14:14

Jeg vet ikke om det er så veldig mye som er blitt bra på grunn av sammenslåingen. Det er nok mye som er blitt bra.

00:14:23

Uavhengig av sammenslåingen.

00:14:26

Men det jeg er opptatt av er kanskje at en i mye, mye større grad altså tenker sammenslåing, tenker organisering, tenker ledelse ut fra hva? Hva er de viktigste verdiene? Hva er?

00:14:42

Og jeg innholdet i de ulike de ulike utdanningene, ikke sant? Og hvis du får en sammenslåing som går veldig raskt og som overkjører viktige innsigelser og store.

00:14:56

Altså i mengde protester fra de ansatte. Sånn som jeg opplevde selve høyskolen i Oslo overfor sammenslåingen.

00:15:03

Hvis situasjonen er slik, så burde en ta seg bedre tid enn det en faktisk gjorde. Og det er som mange eksempler på at den liksom har enten slått sammen ting eller organisert ting uten at den har kartlagt.

00:15:17

Hva finnes av behov faglig for samarbeid? Men man kunne jo starte television prosessen med å sjekke. Hva er det Høgskolen i Akershus synes de kunne trenge som de ikke selv har av faglig kompetan?

00:15:30

Se kunne du også sette opp sånne behovs lister og Høgskolen i Oslos folk kunne gjort det samme, og begge parter kunne også sagt liksom.

00:15:40

Hva er det vi kan tilby ut fra det vi vet? Og så kunne man gjennom gulrøtter og konferanser og seminarer og stipendier og prosjekter av forskjellige slag kunne på en måte bygd det opp en type samarbeid innenfra.

00:15:52

Og nedenfra den type av inspirasjon fra ledelsen har jeg tror jeg aldri møtt i høyskolesektoren. Det har møtt er allerede da jeg jobbet på sagene at vi vekslet med enn noen lærere på Oslo lærerskole i å foreløpig. Men det er helt uformell.

00:16:14

Og jeg har også gjort det samme med andre institusjoner, ikke sant? Hvor du utvei tilfeldig bekjentskap, men dette kunne jo vært organisert på en helt annen måte fra ledelsen.

00:16:24

Det samme gjaldt jo Høgskolen i Oslo når det gjaldt opprettelsen av av en internasjonal senter innenfor Høgskolen, som mange av oss har skeptisk til.

00:16:36

Det ble jo opprettet uten at en kartla. Hva finnes allerede av flerkulturell internasjonal kompetanse, for eksempel på lærerutdanning?

00:16:44

Som man kunne bruke, eller som en kunne på en måte sette i forbindelse med andre. Jeg for eksempel forelest både på journalist på sykepleierutdanning på andre steder og menneskerettigheter, flerkulturell forståelse.

00:16:59

Vi har sett helt tilfeldig, ikke sant? Men altså å bygge opp ting nedenfra innenfra det er mye viktigere enn å, liksom opprette helt nye sentre. Nå blir det nedlagt fordi det blir evaluert i senk, ikke sant, men.

00:17:15

Men nei, det er alle disse grepene som skjer utenfra, ovenifra.

00:17:20

De er jo veldig skeptisk til, altså fordi de fører til masse administrativt. Alt dette må jo samordnes mellom 8, ikke sant?

00:17:29

Effektiviseres og og og hvis ikke det hele tiden har forankring i innhold i det faglige innhold, så blir det.

00:17:39

Ja blir det lett en byråkratisering og og sånn jeg tror nei. Jeg mener at fusjoneringen har skjedd for raskt at den har skjedd.

00:17:49

Med for lite hensyntaking til de til de faglige og pedagogiske innvendingene som som kom at også har ført til en del bra ting.

00:17:57

Det har det helt sikkert, men jeg har jo vært pensjonist og senior de siste 3 4 årene, så jeg har ikke hatt så god kontakt med det som eventuelt er av godbiter ved fusjoneringen. Det får du eventuelt få av andre.

00:18:14

Theo Koritzinsky du følger godt med fortsatt. Det vet jeg og du er en tydelig stemme. Det har de i grunnen alltid vært, både når det gjelder utdanningspolitikk og og fagene som du har undervist i.

00:18:24

Så jeg sier 1000, takk for at du kom her i studio og delte dine erfaringer til historieprosjektet selv takk.